

Elstedruten

Velkommen på lokalhistorisk vandring.

Turen er udformet af:

Lystrup, Elsted, Elev lokalhistoriske Samling i samarbejde med Elsted Landsbylaug, Elsted Menighedsråd og Lystrup-Elsted-Elev Fællesråd – Miljøgruppen 8520.

Den lille rute er på 3,5 km, den lange ud omkring Ellebækken på 5,3 km.

Vi håber, I får en god tur.
Marianne Vasard Nielsen, arkivleder.

1. 2. & 3. Landsbyen Elsted – Ring til historien

1. Kirken og Elsted Damgård.
 2. Johannes Jørgensens gård og Toftegården, med Forten.
 3. Købmanden
- Lyt til Audioguiden enten på din mobiltelefon her på turen eller når du kommer hjem. **Tlf.: 99 400 398**

Billedet her er taget 27. september 1974 og viser tydeligt Forten midt i landsbyen, mod nord ses Johannes Jørgensens gård. Man kan lige skimte gadekæret. På kirkepladsen i det øverste hus ved kirkediget lå den første skole i Elsted i 1714-1819. På vej til (4) passeres Nordre Dyrehospital på hjørnet af Elsted Skolevej og Elsted Byvej. Her lå den tredje skole i Elsted fra 1860 til 1909.

4. Elsted Mølle og 5. Møllerhuset

Elsted Mølle blev udstykket fra Elsted Møllegård – "Skovly", i 1904. Skovly kan dateres

tilbage til 1857, hvor den lå på Elsted Møllevej, der i dag hedder Ørnstrupvej. Hvornår møllen er bygget vides ikke, men den lå, hvor Ørnehøjen 14 i dag ligger. Her kan man se en af møllestenene i indkørslen. Møllen fungerede frem til begyndelsen af 1940'erne. I 1942 brækkede den ene vinge, og i 1944 blev Elsted Mølle brudt ned, og det meste af møllen brugt til brænde. Den sidste møller hed Sofus Pedersen. Møllerhuset eksisterer endnu på adressen Ørnehøjen 2.

6. Præstegården

Præstegården mellem Elsted og Elev er grundlagt i 1860, den nuværende bolig er opført i 1917. Forpagterboligen er opført efter en brand i 1924. Forpagteren

driver de tilhørende 11 hektarer jord økologisk. Præstegårdshaven er på 1 tdr land. Den anden skole i Elsted lå fra 1816-1860 lige vest for den nuværende præstegård.

Fortsæt turen til Ellebækken langs denne til "Smørhullet" ved Elstedvej, hvor den nye cykelsti fører over bækken. Navnet smørhullet kendes helt fra 1829, hvor en skolesti for Lystrup Bys børn beskrives.

7. Den Bette Gård

Adressen i dag på "Den Bette Gård" ville have været Elleparken 12, 14 og 16. Billedet er fra ca. 1930, og man ser Niels Snog, der er født på gården

i 1926 og tjenestepigen Sofie. "Den bette Gård" blev revet ned i 1970'erne, da man udstykkede Elleparken.

8. Falsterbo

Stuehuset til gården Falsterbo ligger i dag på Granbakken 11. Avlsbygningerne blev revet ned omkring 1990, de var opført i 1931. I 1948 var der 35 tdr. land og besætningen var på 3 heste, 14

køer og 8 ungkreaturer tillige med 35 svin. På det grønne areal mellem Ørneparken og Elleparken op mod præstegården ligger Blindemandshøj. Det er en bronzealderhøj, der vidner om, at der var mennesker i Elsted mellem 1700 og 500 f.Kr.

9. Hedeskovgård

Hedeskovgård lå oprindeligt i Elsted by, men i 1895 brændte gården og ved den lejlighed blev den flyttet ud, og gårdens jord blev samlet ved mageskifte. Det er stuehuset på denne

nye Hedeskovgård der ses på billedet, der er taget den 3. maj 1964, da udstykningen af Hedeskovgård var i gang. I dag ville stuehuset have ligget på Birkebakken 3. Gårdens marker lå, hvor den grønne kile går fra Elstedvej til Bystævnet. Arbejdede man her, behøvede man ikke at have ur på, man kunne bruge rutebilen ved middagstid, "kaffetoget" eller færgen til og fra Århus til at vise tiden.

På vej til Elsted Søndergård går man forbi Elsted-Lystrup Beboerhus, der blev indviet i april 1980. Oprindelig er det den fjerde bygning, som har huset Elsted Skole – fra 1910 til 1974. Herefter flyttede den nystartede Lystrup Skole ind, mens den nye skole blev bygget.

10. Elsted Søndergård

Elsted Søndergård lå oprindelig hvor Elsted-Lystrup Beboerhus ligger i dag. I 1905 brændte gården og den blev flyttet ned ad Århusvej (i

dag Lystrupvej). I 1947 anlagde Elsted Søndergårds ejer Marius Hviid en plantage med 500 æbletræer, nogle af dem har vi stadig glæde af på arealet mellem Lystrupvej og Elstedhøj.

Den 1. august 1967 købte Elsted kommune gården, billedet her stammer fra de dage. Der var tanker om at lave gården til ungdomscenter. 24. juli 1976 brændte Elsted Søndergård, og i 1986 holdt Kometen rejsegilde. 2. pinsedag, 16. maj 2005, nedbrændte Kometen.

Lige før man når til Elstedgård, går man langs de gule bygninger, der i dag er Elsted Skole. Den femte skole er opført og de første lokaler taget i brug i 1968.

11. Elstedgård

Elstedgård er i dag fritidshjem, og billedet her er taget den 15. januar 2005. Gården stammer fra 1878, oprindelig var det en firlænget gård. Fra 1917 ejede Niels Nielsen gården, og hans søn Kresten Nielsen er gårdens sidste ejer. I 1962 solgte Kresten Nielsen Elstedgård til Elsted kommune og forpagtede den til sin død i 1965. Hans enke flyttede fra huset i 1971. Man startede indflytningen i Elstedhøj 1. juli 1971. I dag er der omkring 292 lejligheder og 31 enkeltværelser i Elstedhøjbebyggelsen.

A, B, C & D.

Vil du vide mere så læs i Lystrup, Elsted, Elev lokalhistoriske Samlings kalendere, de kan stadig købes på Lystrup bibliotek.

- A. Kærgården – kalender 2002, juli måned
- B. Asmusgård – Kalender 2002, oktober måned
- C. Godthåb - Kalender 2002, april måned
- D. Niels Birks gård, Skårupgårdsvej 110. – Kalender 2003, september måned

Har du fået lyst til at vide mere, eller har du en god historie, billeder eller ting, som du vil dele med andre, så kontakt Lystrup, Elsted, Elev Lokalhistoriske Samling, Lystrup bibliotek, Bystævnet 4B, 8520 Lystrup.

Projekt "Fra fjordsejls til motorvej", 3 lokalhistoriske vandringer i Elev, Elsted og Lystrup er støttet af Friluftsrådet og Århus Amt, og med hjælp fra Naturforvaltningen i Århus Kommune. Elstedruten støttes tillige af Elsted Menighedsråd.

Elstedruten

Teglværksbakken

Grædebjerg

SIGNATURFORKLARING

- Sognegrænse
- Elstedruten
- - - Jernbane
- Lokaltet

Baggrundskort luftfoto 2004
© Århus Kommune
Informatikafdelingen

Nord

0 200 m

September 2005

Todbjerg sogn

Hjortshøj sogn

Elsted sogn

Blindemandshøj

Lystrup sogn

Elev sogn

Ørnstrupvej

Sønderskovvej

Indelukket

Ellebækken

Elstedvej

Lystrupvej

A

D

B

C

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

